

Η επιλογή της εβδομάδας: "Η τελευταία μαύρη γάτα" του Ευγένιου Τριβιζά σε προσαρμογή της Βένιας Σταματιάδη

all4fun.gr/portal/h-epilogi-tis-evdomadas/9817-i-epilogi-tis-evdomadas-i-teleftaia-mayri-gata-tou-evgeniou-triviza-se-prosarmogi-tis-venias-stamatiadi.html

Κυριάκος Κουρουτσαβούρης

December 8, 2014

Η "Τελευταία μαύρη γάτα" είναι μια παράσταση αλληλέγγυα. Ένα ρέκβιεμ για την παράνοια του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των προκαταλήψεων. Μια ιστορία που όλοι μπορούν να δουν. Και πρέπει να τη δουν. Ενήλικοι, καθηγητές, έφηβοι και παιδιά, τα οποία διαμορφώνουν τον χαρακτήρα τους σε σημαντικό βαθμό από τα ερεθίσματα που παίρνουν από το κοντινό τους περιβάλλον.

Μια από τις μόνιμες ερωτήσεις που θέτουμε στα "πρόσωπα της εβδομάδας" είναι το αν η τέχνη μπορεί να δώσει απαντήσεις στη σημερινή κατάσταση στην Ελλάδα. Οι απόψεις είναι διφορούμενες. Ενδεχομένως να έχει να κάνει με το πώς αντιλαμβάνεται ο καθένας μας τι υπηρετεί η τέχνη, πόση απήχηση έχει στο ευρύ κοινό, πόσο μπορεί ν' αλλάξει τη συμπεριφορά και την στάση των εκάστοτε θεατών όταν θα φύγουν από το θέατρο και θα συνεχίσουν τη ζωή τους.

Το κείμενο του Ευγένιου Τριβιζά είναι καταπληκτικό. Δεν είναι τυχαίο ότι είναι ένα διεθνές μπεστ-σέλερ, ένα αντιρατσιστικό βιβλίο - διαμάντι. Και ο τρόπος, με τον οποίο το προσάρμοσε η Βένια Σταματιάδη είναι υποδειγματικός. Εστιάζοντας στη μοναδικότητα

κάθε οργανισμού, κάθε γάτας που βρίσκεται στη σκηνή. Είτε είναι άσπρη, είτε είναι γκριζα, είτε είναι μαύρη...

Η Βένια είναι πρότυπο σύγχρονης Ελληνίδας. Το είχαμε γράψει και όταν είχε φιλοξενηθεί ως πρόσωπο εβδομάδας, το γράφουμε ξανά τώρα που φοιτά για δεύτερη χρονιά στο αντίστοιχο εθνικό θέατρο της Γαλλίας. Δεν είναι μόνο να γνωρίζεις έργα, όπως το διαχρονικό παραμύθι του κύριου Τριβιζά. Είναι να το φέρνεις στην επιφάνεια, να το αναδεικνύεις και να το διαδίδεις την στιγμή που χρειάζεται. Η στάση της είναι η απάντηση σε όσους μιζεριάζουν και γκρινιάζουν στην Ελλάδα του 2014. Πάντα μπορεί να υπάρξει αλλαγή, πάνω απ' όλα μέσα μας. Το αν ορισμένοι δεν ακολουθούν είναι στην τελική δικό τους πρόβλημα. Σημασία έχει να μη σταματάς την προσπάθεια, να αναζητάς συμπαράστατες.

Κάποια στιγμή στο έργο οι άσπρες γάτες εκφράζουν λεκτικά τη συμπαράσταση τους στις μαύρες, όμως το μόνο που πραγματικά δεν κάνουν είναι να το δείχνουν εμπράκτως. Ουσιαστικά βάζουν την ουρά στα σκέλια και κρύβονται στα ευχολόγια. Με μια υποκριτική διάθεση, λένε ψέματα, καλύπτοντας και όποιες ενοχές έχουν. Στο τέλος βέβαια τις παίρνει και εκείνες η μπάλα...

Πόσο επίκαιρο μοιάζει όλο αυτό πραγματικά; Και πόσο κοντά είναι στον αδιάφορο άνθρωπο της εποχής μας, που νοιάζεται μόνο για τον εαυτό του και πώς εκείνος θα βολευτεί. Να κρατήσει τα υπάρχοντα του, να "σωθεί" από το ναυάγιο και οι άλλοι αν πάνε να πνιγούν, ας εξαφανιστούν από προσώπου γης.

Εκείνον που γκρινιάζει για την πολιτική κατάσταση της χώρας, για τους φόρους, για όλα τα δεινά, αλλά όταν έρθει η στιγμή της κρίσης, όταν θα πάει να ψηφίσει δηλαδή θα ενισχύσει εκείνους που τον έχουν βάλει σ' αυτήν τη διαδικασία. Μετά βέβαια θα ξεκινήσει και πάλι την γκρινία. Και όταν θα κληθεί ξανά να δηλώσει παρών θα υποταχθεί στους φόβους του...

Το να πας μόνος σου σε μια πλατεία ή να μαζέψεις άλλους που έχουν την ίδια ιδεολογία και διάθεση αλλαγής είναι μεν μια επαναστατική πράξη. Επαναστατική πράξη, όμως, για έναν καλλιτέχνη είναι μέσα από το έργο του να πυροδοτεί αλλαγές. Αυτό είχε κάνει η Βένια, προσαρμόζοντας το "Όταν ο ήλιος" της Ζωρζ Σαρή, αυτό κάνει και τώρα στο Θέατρο Δημήτρης Χορν μ' αυτό το εύστοχο κείμενο του κύριου Τριβιζά.

Ο καλλιτέχνης οφείλει να δίνει το στίγμα του, να βοηθάει στην αλλαγή συμπεριφοράς. Έστω και ένας να επηρεάζεται θετικά, έχει κάνει ένα βήμα προς τα μπροστά. Το λέει άλλωστε και στο σημείωμα της. "Σε μια εποχή γεμάτη διακρίσεις, περιθωριοποιήσεις και στιγματισμούς, σ' ένα περιβάλλον που κατασκευάζει ενόχους και ενοχοποιεί θύματα, ένας μαύρος γάτος έρχεται να μας θυμίσει πως όταν το απόλυτα παράλογο χτυπήσει κάποια στιγμή την πόρτα μας κανείς ποτέ δεν ξέρει πού και αν θα σταματήσει."

Η πρωτοποριακή σκηνοθετική ματιά της ομάδας ΙΔΕΑ (Κώστας Γάκης, Κωνσταντίνος Μπιμπής, Αθηνά Μουστάκα) δένει αρμονικά με το κείμενο και την όλη προσαρμογή. Σκηνές, όπως εκείνες που κατακλύζουν τη σκηνή εκατοντάδες ποντίκια είναι ιδιαίτερα ευρυματικές σ' ένα θεατρικό παζλ από ποικίλα είδη και ύφη, εμπνευσμένο από θέατρο σκιών, μαύρο θέατρο και θεαματικά video projection.

Απαραίτητα όλα αυτά για τη συναρπαστική προσέγγιση του έργου, που είναι δοσμένο με περιπέτεια, χιούμορ και γρήγορες εναλλαγές. Εξαιρετική δουλειά έχει γίνει και στο καστ. Η Άρτεμις Γρύμπλα ταιριάζει με τη γοητεία της άσπρης γάτας και η Αμαλία Καβάλη με το μυστήριο της μαύρης.

Ο Κλείτος Κωμοδίκης ξεχωρίζει στα κωμικά σημεία του έργου, όπως και ο Βίκτωρας Πέτσας στην επαφή του με το κοινό. Ο Νικόλας Παπαδομιχελάκης ανταποκρίνεται επάξια στον κεντρικό ρόλο στον πιο ψηλό ίσως γάτο που έχει εμφανιστεί ποτέ στη σκηνή), ενώ οι Γιώργος Κισσανδράκης, Σωτηρία Μαράθου και Αλκιβιάδης Μπακογιάννης έρχονται να επιβεβαιώσουν το πόσο καλό υλικό υπάρχει στο νέο ελληνικό θέατρο. Το έργο συνοδεύεται και με ζωντανή μουσική από τον Στέφανο Τορτόπογλου.

Η "Τελευταία μαύρη γάτα" είναι μια παράσταση που μπαίνει μεν στην κατηγορία των παιδικών, αλλά είναι πραγματικά για όλες τις ηλικίες...

Υ.Γ: Είχα να γράψω πολύ καιρό για θεατρική παράσταση. Κάτι οι συνθήκες της εποχής, το έξυπνο κείμενο του Ευγένιου Τριβιζά, η επίκαιρη προσαρμογή της Βένιας Σταματιάδη, η πρωτοποριακή σκηνοθεσία της ομάδας Ιδέα, αλλά και το πολύ καλό καστ με οδήγησαν σ' αυτήν την επιλογή...

& Αναλυτικά στοιχεία για τις ώρες και τις ημέρες της παράστασης ακολουθούν στον σχετικό σύνδεσμο:<http://all4fun.gr/fun/theater/9533-q-q-.html>

Του Κυριάκου Κουρουτσαβούρη, 8/12/2014